

ડૉ. અરવિન્દ મા

સહાયક પ્રાધ્યાપક

ગૌતમી વિભાગ

મારવાડી જાડાવિદ્યાલય

હરિદ્વાર

મો. - 9040201409

સંકલન (નિબંધ - સંગ્રહ)

"વિદ્યા" - જ્યોતિષી બલદેવ મિશ્ર

જ્યોતિષી બલદેવ મિશ્ર સંકલન

સાહિત્યક પ્રકાશન વિદ્યા દલિત આદ્ય સંસ્થા

નિબંધ "વિદ્યા" એ સમગ્ર ગૌતમી વંશક

વિદ્યાક મહાકાવ્યને જાગૃત્વક પ્રમાણ કરવાનું

આદ્ય. જગત્ત્રયના સુખનાથના

કાવ્ય રચના દ્વારા જ, જ હમર આદ્ય

કાવ્ય નકર ધરમ પ્રકાશન કરીને, જે

ગદ્ય હમર આદ્ય રચના કરીને નકર

ધરમને ગદ્ય પ્રકાશન કરી. વિદ્યાને

સાદા આદ્ય, ગુણ-ધરમ આદ્ય વિદ્યા

દાર-ધરમ, ગારીબ-અમીર, ગામ-ધરમ આદ્ય

વિદ્યાના વિદ્યા કરીને સમગ્ર સમાજ

સુખ પ્રકાશન કરવાનું, જે - પ્રકાશન રચના

માત્ર જ્યોતિષી અભ્યાસ કરવાનું હશે

વિદ્યા આજના રૂઝ કાપના થિય, જે

ન પ્રકાશ થિય, જે જન નકર પ્રકાશન

હોઈનેકા જેમ સુધે મગ વાન જગદીશ્વર
 ચિત્તા હુન દુષ્ટાસે હિ સંકારક
 નિર્માણ મલ અનુક દેશ, જાણે સમ
 હિનકે પનાયે સે હિનકે સન્નાત
 થિત / નરહિત વિચા થિત જ
 ગ્રહણ કરે પદે નકર સવ સુલભ
 મેલ જાદન, માન નપરમા કરવાક
 પમે જગ

પશ્ચિમ મહી શાસિન વાણિનિ
 નિહા વિદાય થયે ગાનાત
 વાનો આપે નાસ્ત્રમય દેશ કાને
 કાલજયે પદાદરણાય દસ્તમુ ॥
 રુદ્રવશી મહાકાલ્ય મ
 અલ્પેશ આદિજે દુષ્ટવાતુ પરાક રાગ
 દિલીપ રાજ્ય સુરવ, કરન-કરન
 જરબન શ્રદ મે ગલદ પુર્યુકુ
 સુરવ કા અગ્રમવ નહિ મેલતિ નરવ
 દેશ દિન શુભ શ્રેષ્ઠ શ્રીવિદ્ય મડ
 દુષ્ટક કુમ કાગર અવલાકન કડ
 કદલ મિત રાગુત દુષ્ટ રાસમ અપ
 દેશકાગ દુષ્ટક મેલ કડ દુષ્ટક
 અવન રહી નાહિશાલ કલ્પ દુષ્ટક
 દાયા નર કામચતુ નાગ કાદ દુષ્ટક
 અહા હુન પુજા આ આદર રહી
 કરિલ, ન આ અહાક સાધ દેલ જ
 પાવન પારિ ન દશર અરપુત કર
 સેના નક નહોર નહિ કુરવ નુરવ
 નોર સેના નહિ દેશ / ન અહા

સનનાગ નહિ મેલ / આથ અહાં કામધેતુ
બાદીક પરિચય કરા, નરવને અહાં ન
સનનાગ પ્રાપ્તિ હોયન નહિ અથા
અરાધના સદગે ને મહાધિક ઉપદેશ
દાત્રી —

વાન્યપ્રતિરિતિ શરવદાતાનુ ગમનન ગામા
વિલામમસનેનું પ્રસાદ મિત્ર મહંસિ ॥
અમાન ગાદિ પ્રકારે યુરુક
આમન મે રૂદિ શિવસ સદુષ યુરુક સધા
યુધુધા કરન વિધક રિસ દયાન લગાત્ર
રૂદન દરિ, નરવને વિધા પ્રાપ્ત હોરન દાત્રી
આ નરવને વિધા રૂદી પ્રસન્ન હોરન દાત્રી
નાદિ પ્રકારે અહાં ગામક પાદા-પાદા
પરવાહ વકા યુગન રહિ ગામક પ્રસન્ન
કરન / હદિ રલોનક માદ્યમે વિધા
પ્રાપ્ત કરવાન રાસના દેરવા અલ ગેલ
આદિ અમાન અમયાસ કરન રહા અમયાસ
સંકળીત સંકળીત કામ મિથા મર
ગારદા નિબુલ્લકાર આગે લિરવન દરિ
હુ કારી ને રૂદિ વહુન દાત્રી સ
ગિજાસા કરિલકુ જે અહાં વિધા
અગન કા ઉદ્દેશ્ય આદા નેઆર
નહિ કહલનિ જે શાગાગન ક હુ
વિધાધમન કરન દાત્રીપિત્ર મિન્ને-
મિન્ને ઉત્તર દેલનિ / વસા દાત્રીક
ઉત્તર રહાત્રી ને પાકરી પ્રાપ્ત કરવાન
હુ વિધા અગન કરન દાત્રી

हमरा लिखित रूप से गौन,
कपडा, माण्डरुप, पूरुखन पाद,
कुमारिलमह, बापुख पाद मिश्र, उदयगुआदि
मण्डन मिश्र, गंगोबा पादमाय, शिकर मिश्र,
विद्यापति ठाकुर, महाराज गहरी ठाकुर,
गोबुल नाथ उपाध्याय मिथिला उदय
विद्या उपाध्याय धार मारनक रत्न बाग,
मारनक गौरव के अग्र पुनिमाय
गगन के परिचय कराओ।

अथान, हमरा लोकनि विष्णुभक्त
कोरु दुन्दुभ नहि अपितु, कर्मच कुल
करी, मिथिलाक गौरव मयी दण्डिास व
अक्षुण्ण, शिखरी। अस्तु धृष्टि विद्या अंगिक
आकाश/हो उल्लाह से लालसा/क संग
कदनाह नड साकारितु संग वस्तु
हुमक आगा - पादा धुमन।

डॉ. अरविन्द झा